

אור וצל

(רסיסי-הווי מישראל)

מרדכי עובדיהו

אחד מאלף

בימי נחשולי שחיתות, פריצות, מעילוה ומעשי-אלימות, המציפים שכבות שונות בחברה הישראלית, לרבות אנשי ה"צווארון-הלבן", נתבשרנו על חלוקת תעודות, "אזרחות טובה" לשנים-עשר תושבי תל-אביב-יפו.

בין מקבלי התעורות: שמחה אריאלי, על שום עזרתו הרבה לחולים והאגודה למען החייל; יוספה הרשקוביץ, על פעולתה הסוציאלית המסורה לתלמידים טעוני-טיפוח ביפו; חיים חריזי, שבסכנת-נפש סייע להצלת שלושה אנשים מלהבות שריפה.

בין הזוכים — גם ילד, נתן בר-אילן, שבאומץ-לב גילה מיטען-נפץ בשוק-הכרמל, ומנע אסון גדול.

ניצוץ-אור זרוע בדיעדה ברוניקאלית קצרה על היענות גוברת של אנשי-עיר, המבוססים היטב כלכלית, לכניסתם לחיי-קיבוץ. כבר בתחילת המיבצע בצפון-הארץ, הצטרפו לקיבוצים השונים למעלה מחמישים משפחות, בכללן זוגות צעירים ועולים חדשים. כמניעים להצטרפותם לקיבוץ, הצביעו אנשי-העיר על שאיפתם לשיפור איכות-החיים, ולהתרחקות מחיי-חרות עירוניים, ברדיפה אחרי סטאטוס כלכלי ויוקרה הברתית נוצצת.

אכן, אורות אלה בודדים ומועטים עדיין מכדי להבקיע את האפלה שמסביבנו. וצף בזכרון מעשה בר"ר חיים ויצמן, שכנשיא ההסתדרות הציונית העולמית, "המדינה בדרך", ביקר באחד הקיבוצים הראשונים בארץ. ד"ר ויצמן התרשם מאוד מן האור המוסרי-החברתי הגנוז בקיבוץ, אך באצילות הבליג על התרגשותו והעיר: — יש חסרון אחד בקיבוץ — והוא שאין אלף קיבוצים.

העניים מסכימים

"שעה שלישית" טלוויזיונית נוקבת, בהנחייתו הנבונה של פרופ' ירמיהו יובל, הוקדשה לבעיון אוכלוסייתנו המזדקנת, בשיעור גובר והולך, עם עליית תוחלת-החיים.

במרכז הדיונים, בהשתתפות בני-סמכא בתחומי הגרונטולוגיה ועבודה סוציאלית, לרבות שר-העבודה והרווחה, נציג המעסיקים וכו' — עמדה שאלת הפרישה לגימלאות, השוואת גיל הפרישה של הגבר והאשה וכו"ב.

ויכוח חריף ניטש בדבר הזכות והחובה לניצול הפונציאל העצום של גימלאים, בהמשכת עבודתם, לה יתרמו ממיטב נסיון, מיומנות, אחריות, מוסר-עבודה וכו'. כל אלה — לטובת המשק הלאומי והפורשים לגימלאות, שכוחם ורצונם עומדים להם בכך.

בשורת סרטים הודגם תיסכול גימלאים שהוצאו ממעגל היצירה, וכנגדם — קשישים שבבלותם היתה להם ערנה, ע"י המשכת עבודתם, התנדבות לעזרת נזקקים, עיסוק בעבודות אמנות ותחביבים שונים, בילוי ובידור בצוותא וכו'. בדיונים שולבו גם משאלות-לב ערטילאיות ברוח המעשה ברב-העיר, שדרש דרשות ברבים, לקבץ כספים לעניי עירו. כשנשאל, מקץ שנה, מה השיג בדרשותיו, השיב: „מחצית כבר פעלתי — העניים מסכימים לקבל". הדיון המעמיק בבעיות הזיקנה הוא רק בתחילתו, ובוודאי יבוא לו המשך נרחב, בכנסת ובציבור.

אגב, המישרר זכה להצלחה ממשית מיידית קטנה: ישיש גלמוד מרותק למיטת-הרווי — שגימלאית-מתנדבת מביאה קרן-אור לקדרות חייו — הביע משאלתו, שיזכה לראות פעם אחת את ירושלים העתיקה, בה נולד. כעבור שעה קלה הודיע לאולפן-הטלוויזיה ירושלמי נדיב, שהוא נכון למלא משאלתו של הישיש החולה ולהביאו במכוניתו לירושלים עירו.

נכדים לאם שבולה

באהבה יוקדת למולדת, אותה ינק מבית אבא-אמא, מפעילי המרי נגד השליט המנדטורי, וכן מאחיו הבכור, מפקד-טייסת, יואב, זינק מירון ונפל במטוסו המפציץ, בשמי סוריה, במלחמת ששת הימים. כשבועיים לפני כן, פיזו בחלל בית הוריו צחוקו העז, המידבק, כשזרועו חובקת את ארוסתו, תרזה, יעלת-חן, בת-הקיבוץ, או כשהוא משעשע בכדיחות ובסיפורי-ציזבט את שלושת ילדי אחיו, המתרפקים עליו בהערצה. אחרי האסון הכבד דבקה תרזה באהבה להורים השכולים, כבת מלידה. חלפו ימים — תרזה נישאה לבן-המשק, חברו לטייסת של מירון. את ילדם בכורם קראו בשם מירון.

גם עתה, והיא אם לשלושה ילדים, ממשיכה בת-המשק לבקר מדי חג ומועד ובפרט בחג-העצמאות, בבית אמו של מירון (שאביו נפטר בהתקפת-לב) וכידה פרי מתנובת משקה — מתנת-אהבה של ילדיה ל„סבתא דבורה". בסעודת חג-העצמאות, בה מסובים יחדיו היא וילדיה עם ילדי יואב, שבנו הרביעי נושא גם הוא את שמו של מירון, מלטפת עינה הדמועה של סבתא דבורה את בבואת הבן-יקיר לה, הנשקפת-רוטטת משני נכדיה.